

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 424/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-4C/149/2012 (pôvodne vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 4C/149/2012) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní sp. zn. B1-4C/149/2012 v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 530/2021-31 z 1. marca 2022 a tiež vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj čl. 47 a čl. 17 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom mestského súdu v konaní sp. zn. B1-4C/149/2012. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov. Zároveň žiada priznať mu finančné zadosťučinenie vo výške 26 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu je stranou spotrebiteľského sporu o určenie neplatnosti spotrebiteľských zmlúv uzatvorených so žalovanou (Všeobecná úverová banka, a.s.) s poukazom na neprijateľné podmienky. Sťažovateľ si uplatnil aj nárok na náhradu škody, ktorá mu vznikla aplikáciou neprijateľných podmienok v zmluvnom vzťahu medzi ním a žalovanou. Napadnuté konanie iniciované žalobou zo 7. augusta 2012 je civilným sporovým konaním, v ktorom sťažovateľ vystupuje ako spotrebiteľ, teda slabšia strana sporu. V napadnutom konaní nebolo do dňa podania ústavnej sťažnosti právoplatne rozhodnuté.

3. Ústavný súd nálezom č. k. IV. ÚS 530/2021-31 z 1. marca 2022 právoplatným 8. marca 2022 konštatoval porušenie sťažovateľom uplatnených práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava I (ktorého právnym nástupcom je od 1. júna 2023 mestský súd, pozn.) v napadnutom konaní, prikázal mu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 eur a náhradu trov konania. Vo zvyšných častiach ústavnej sťažnosti nevyhovel.

4. Sťažovateľ sa v poradí druhou ústavnou sťažnosťou z 15. apríla 2024 domáhal vyslovenia porušenia označených práv v dôsledku existencie zbytočných prietáhov v napadnutom konaní v období po právoplatnosti nálezom č. k. IV. ÚS 530/2021-31 z 1. marca 2022. Ústavný súd nálezom č. k. I. ÚS 376/2024-50 z 24. júla 2024 právoplatným 27. augusta 2024 ústavnej sťažnosti nevyhovel. Podľa názoru ústavného súdu postup konajúceho súdu v posudzovanom období nemožno vyhodnotiť ako sťažovateľom tvrdenú nečinnosť. Z predloženého chronologického prehľadu úkonov je zreteľne badateľná snaha súdu vo veci riadne konať, vopred určené termíny pojednávania však museli byť opakovane odročené z dôvodov na strane sťažovateľa. Správanie sťažovateľa vo výraznej miere prispelo k predĺženiu súdneho sporu a možno ho hodnotiť aj ako účelové, najmä pokiaľ ide o prezentáciu obsiahleho písomného podania v deň pojednávania konaného 8. marca 2023 (*de facto* zmarenie prejednávania veci v určenom termíne), nové návrhy na doplnenie dokazovania výsluchom ďalších svedkov nad rámec písomného podania či naposledy sťažovateľom vznesená námietka premlčania. Argumentácia sťažovateľa prezentovaná v jeho ústavnej sťažnosti vo všeobecnej rovine s akcentom na dĺžku konania a (ne)rozhodovanie mestského súdu po právoplatnosti nálezom ústavného súdu nemôže obstať v prípade, že sťažovateľ sám dal dôvod na oddialenie konečného rozhodnutia jeho veci. Ústavný súd v uvedenom náleze z 24. júla 2024 tiež zdôraznil, že ak sťažovateľ taktiež zodpovedajúci za skutkový základ sporu po toľkých rokoch od začatia konania mení a dopĺňa svoje návrhy na rozhodnutie aj na dokazovanie, musí rátať s tým, že súd sa musí s jeho návrhmi vysporiadať, čo si nesporne vyžaduje i určité časové obdobie.

5. Ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 73/2025-33 z 26. marca 2025 nevyhovel ani v poradí tretej ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorou sa domáhal vyslovenia porušenia označených práv zbytočnými prietáhmi konajúceho súdu v období po právoplatnosti nálezom č. k. IV. ÚS 530/2021-31 z 1. marca 2022. Podľa ústavného súdu od právoplatnosti predošlého nálezom uplynulo doteraz približne 7 mesiacov, čo vzhľadom na popísané okolnosti nie je dostatočná doba, aby ústavný súd zmenil svoje rozhodnutie týkajúce sa namietaného porušenia predmetných práv v posudzovanom období napadnutého konania. Ústavný súd zároveň konštatoval, že mestský súd po právoplatnosti

uvedeného nálezu riadne vo veci konal, keď zabezpečil výsluch svedka dožiadaným súdom a uskutočnil pojednávanie.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažnostná argumentácia je založená na tvrdenom porušení označených práv zbytočnými priet'ahmi mestského súdu v období po právoplatnosti nálezu č. k. IV. ÚS 530/2021-31 z 1. marca 2022. Sťažovateľ uvádza, že jeho vec nie je právoplatne skončená ani po 13 rokoch od podania žaloby a 3 rokoch a 5 mesiacoch od právoplatnosti nálezu ústavného súdu, celkovú dĺžku napadnutého konania považuje za ústavne neprijateľnú a rozpornú s ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Sťažovateľ zrekapituloval doterajší priebeh napadnutého konania, pričom podľa jeho názoru konanie spadá do kategórie konaní poznačených extrémnymi priet'ahmi, mestský súd nevyužíva svoje procesné nástroje poskytnuté Civilným sporovým poriadkom efektívnym spôsobom ukončiť konanie, a to napriek vydanému príkazu konať a spotrebiteľskému charakteru konania.

7. Podľa sťažovateľa predmetné konanie patrí medzi bežnú rozhodovaciu prax súdov. Bez ohľadu na predmet sporu, resp. právnu a faktickú zložitosť prejednávanej veci nie je prípustné, aby napadnuté konanie trvalo takú dlhú dobu, najmä s poukazom na vydaný nález a príkaz konať bez zbytočných priet'ahov. Neprimeraná dĺžka konania tiež nebola spôsobená jeho správaním, keďže poskytol súdu všetku potrebnú súčinnosť, riadne a včas predkladal všetky dôkazy. Nemožno mu dať na zodpovednosť využitie procesného útoku, resp. procesnej obrany v napadnutom konaní.

8. Sťažovateľ je toho názoru, že intenzita vzniknutých priet'ahov v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu zasahuje v napadnutom konaní aj do práva na spravodlivý proces a práva vlastníť majetok. Nesústreďený a neefektívny postup súdu možno charakterizovať tiež ako odmietnutie spravodlivosti pre sťažovateľa, ktorý sa ani po uvedenej dlhej dobe nedočkal konca právnej neistoty. Zároveň, keďže súd opakovane vytvára priet'ahy v konaní, sťažovateľ sa nedokáže domôcť právoplatného skončenia veci, teda nemôže využívať svoje prípadné finančné prostriedky od žalovaného, čím je porušené právo vlastníť majetok.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 dohovoru), práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru), čl. 47 a čl. 17 ods. 1 charty, ako aj základného práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy) v spojení s čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu zbytočnými priet'ahmi mestského súdu v období od právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 530/2021-31 z 1. marca 2022, teda od 8. marca 2022.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. IV. ÚS 302/2020).

11. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

12. Z hľadiska právnej a faktickej zložitosti napadnutého konania ústavný súd poukazuje na závery uvedené v predošlých nálezoch (sp. zn. IV. ÚS 530/2021, sp. zn. I. ÚS 376/2024 a sp. zn. III. ÚS 73/2025), keďže tieto okolnosti sa z pohľadu ústavného súdu nezmenili a sťažovateľ v tejto súvislosti nepredložil žiadnu argumentáciu.

13. Ústavný súd posúdil správanie sťažovateľa v rozhodnom období, pričom odkazuje na svoje závery uvedené v nálezoch, ktorými nevyhoveli skorším ústavným sťažnostiam sťažovateľa. Ústavný súd dodáva, že ani z bohatej procesnej aktivity sťažovateľa v období po právoplatnosti posledného nálezu ústavného súdu (8. 4. 2025), t. j. za uplynulé štyri mesiace, nemožno badať, že by mal sťažovateľ skutočný záujem na odstránení svojej právnej neistoty, ako to tvrdí v ústavnej sťažnosti. V uvedenom období sťažovateľ síce obsiahlymi, no neurčitými podaniami menil petit žaloby a mestský súd ho musel pod hrozbou jej odmietnutia vyzývať na odstránenie vád. Tieto skutočnosti nemôže ústavný súd ignorovať.

14. Sťažovateľ podal odvolanie proti procesnému rozhodnutiu mestského súdu, ktorým mestský súd spresnil petit žaloby a nepripustil návrh sťažovateľa na jeho zmenu, čo tiež prispelo k dĺžke konania. Ústavný súd v danej súvislosti konštatuje, že podľa ESLP sťažovateľovi síce nemôže byť vyčítané uplatnenie procesných prostriedkov, ktoré mu na ochranu jeho práv poskytuje vnútroštátny právny poriadok, avšak na druhej strane nemožno pričítať štátu zodpovednosť za prietahy, ktoré v konaní vznikli v dôsledku nutnosti vysporiadať sa s takýmito návrhmi (k tomu pozri rozsudok ESLP č. 52859/99 z 25. 5. 2004 vo veci Dostál proti Českej republike, § 220).

15. Sťažovateľ doručil ústavnému súdu v poradí štvrtú ústavnú sťažnosť 7. augusta 2025, teda len štyri mesiace od právoplatnosti posledného nálezu ústavného súdu (sp. zn. III. ÚS 73/2025, pozn.). Ústavný súd preskúmal postup mestského súdu v rozhodnom období a s argumentáciou sťažovateľa o údajnej nečinnosti mestského súdu, resp. jeho neefektívnom postupe sa nestotožňuje. Mestský súd sa v uvedenom období musel vysporiadať so skutočnosťou, že sťažovateľ opakovane neurčitými podaniami mení petit žaloby, uskutočnil pojednávanie (30. 6. 2025) a vykonával procesné úkony súvisiace s predložením spisu Krajskému súdu v Bratislave. Ústavný súd po dôkladnej analýze

genézy špecifikovaných procesných úkonov konštatuje, že v postupe mestského súdu za rozhodné obdobie nevidel žiadne známky nesústredenosti.

16. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd konštatuje, že v posudzovanej veci od vydania posledného nálezu ústavného súdu nedošlo k takej zásadnej skutkovej zmene, na základe ktorej by mohol konštatovať porušenie označených práv zo strany mestského súdu. Ústavný súd, naopak, v postupe mestského súdu v posudzovanom období nevidel objektívnu existenciu zbytočných priesťahov z jeho strany odôvodňujúcich možnosť opätovne vysloviť porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v uvedených častiach pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

17. Pri posudzovaní tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, v zmysle ktorej k vysloveniu porušenia základného práva na spravodlivý proces môže dôjsť v prípade, ak namietané zbytočné priesťahy, ako aj celková doterajšia dĺžka preskúmaného súdneho konania signalizujú, že v postupe súdu došlo k pochybeniam takej intenzity, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti posudzovanej veci (najmä predmet konania, teda to, čo je pre sťažovateľa v stávke) možno uvažovať o odmietnutí spravodlivosti – *denegatio iustitiae* (pozri m. m. IV. ÚS 242/07 – *a contrario*).

18. Podľa ústavného súdu okolnosti prerokúvanej veci v súčasnosti neodôvodňujú vyslovenie neprípustného zásahu do práva na spravodlivý proces. Napadnuté konanie síce stále nebolo právoplatne skončené (a to aj v dôsledku mimoriadnej procesnej aktivity sťažovateľa, pozn.), avšak priebeh napadnutého konania a procesná aktivita mestského súdu signalizujú snahu mestského súdu na urýchlennom skončení veci. Je to, naopak, sťažovateľ, ktorý napriek kvalifikovanému právnenému zastúpeniu neparticipuje na včasnom skončení napadnutého konania.

19. Ústavný súd preto uzatvára, že medzi skutkovým stavom, celkovou dĺžkou napadnutého konania a sťažnostnou argumentáciou absentuje dostatočná príčinná súvislosť, keďže vo veci sťažovateľa v súčasnosti nemožno uvažovať o odmietnutí spravodlivosti. To zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti v časti namietajúcej porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.

III.3. K namietanému porušeniu práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 17 a čl. 47 charty:

20. Sťažovateľ v dôsledku zbytočných priesťahov mestského súdu napokon namieta aj porušenie označených práv vyplývajúcich z ústavy, listiny, dodatkového protokolu a charty. Práve s ohľadom na argumentačné prepojenie oboch uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo

v dôsledku absencie porušenia základného práva zaručeného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označených článkov ústavy, listiny, dodatkového protokolu a charty, a preto aj v daných častiach bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu